

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРЕДМЕТУ "МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ" В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
О.Б. Приходько, Т.І. Ємець, А.П. Попович, О.Г. Алієва, Г.Ю. Малєєва, К.В. Гавриленко, О.О.Шеметенко	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ – ІНТЕРНІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	113
Є.С. Пругло, Н.А. Іванькова	
ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ-ПЕДІАТРІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ «КРОК-2» В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ	114
Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, А.В. Каменщик, О.М. Лебединець	
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ SHARE POINT ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ РІЗНИХ ТИПІВ..	116
О.А. Рижов, Ю.М. Пишнограєв	
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОДОПОВІДЕЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТА ДО ВІДПОВІДІ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ	119
О.А. Рижов, Н.І.Строїтелева	
ЗМІНА ПАРАДІГМИ НАВЧАННЯ НА ПОЧАТКУ ЕПОХИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	121
О.А. Рижов, Н.А. Іванькова	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник, Т.Є. Оніщенко	
ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	126
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник	
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	128
О.В. Рябоконець, Т.Є. Оніщенко, О.О. Фурик, Г.В. Веницька	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННПО	130
Д.Ю. Рязанов	
ДОСВІД ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ, МЕДИЧНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ.....	132
А.І. Севальнев, Ю.Д. Сушко, О.В. Кірсанова	
ТЕЛЕМЕДИЦИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ОДИН З ВАРІАНТІВ ПОКРАЩЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ КУРСУ «ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА» ПРИ КАФЕДРІ «ОНКОЛОГІЯ, ОНКОХІРУРГІЯ ТА ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА»	135
О.С. Семенцов, С.Ю. Наконечний, В.В. Якименко, М.В. Рудик	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗДМФУ: ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ДОСВІД І СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	136
Н.В. Спиця	
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	138
В.В. Таранов	
ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	139
Н.О. Ткаченко, В.О. Демченко, О.В. Литвиненко, В.О. Демченко, Н.М. Червоненко, Т.П. Зарічна, Т.В. Маганова	

та увага до студентів – понад усе! Для підтримки даної стратегії варто продовжити моніторинг якості освіти серед студентів з акцентом на аналіз виховної складової.

По-друге, студенти потребують розуміння, підтримки та допомоги, а не моралізаторства, що докорінним чином відрізняється від старої моделі виховної роботи в університетах. На жаль, для певного контингенту науково-педагогічних працівників українських університетів виховна робота все ще стигматизована пам'яттю радянських часів, коли вона трансливала домінуючу позицію в системі та не передбачала студентоцентризму університетів. Тому, виховання тих хто виховує також важливе. В стратегії розвитку виховної роботи в університеті обов'язковою умовою є просвітницька діяльність для самих викладачів: лекції, семінари-тренінги, круглі столи з обміну досвідом і т.ін.

По-третє, студентське самоврядування задає багато нових потужних напрямків діяльності. Молодь дуже подорослішала протягом останнього воєнного року життя нашої країни. Студенти генерують ідеї, займаються волонтерством, активно долучаються до соціальних мереж та беруть участь в інформаційній війні. Тому, виховний процес має бути гнучким та мобільним, щоб швидко долучатись до студентських ініціатив, навіть, якщо такі не були заплановані та не передбачались на початку року в календарних планах. Світ змінюється, молодь змінюється, науково-педагогічні працівники беруть участь у цих трансформаціях, керуючись державними стратегіями національно-патріотичного виховання, вносячи корективи за потреби.

Життя під час війни змушує говорити не тільки про демократію і студентоцентризм, жорстокий час вимагає від людей бути максимально людяними та підтримувати одне одного. Тому, фактор психологічної підтримки, дружнього ставлення та розуміння є вкрай важливим. Повага, співчуття, емпатія є вкрай важливими для підготовки фахівців в галузі охорони здоров'я. В своїй промові 1972 року Віктор Франкл стверджував, що ми маємо ставитись до іншого навіть краще ніж він є, щоб дати йому шанс стати кращою версією себе. Така порада є чудовим стандартом для реалізації виховної роботи: дещо ідеалізувати людину, щоб вона сама змогла повірити в себе і відтак ставати кращою, наслідуючи цю традицію все своє життя.

ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

В.В. Таранов, доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права

Ключові слова: Соціальна медицина, громадське здоров'я, дистанційне викладання, методика викладання дисципліни.

Вступ. Дистанційне викладання навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я», яке внаслідок відомих причин використовувалось протягом декількох останніх семестрів на кафедрі соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права, дозволило набути значного досвіду у цій справі.

Основна частина. Навчальний процес охоплює декілька завдань: а) проведення, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни, практичних занять з двох модулів, б) організація виконання СРС, в) підготовка до іспиту КРОК-2.

Практичні заняття проводяться за наступним сценарієм: викладення основних питань теми викладачем, самостійна робота студентів з методичними матеріалами кафедри, виконання навчальних завдань під керівництвом викладача (в процесі якого проходить комунікація викладача зі студентами), проведення тестування, оцінювання роботи студента за результатами тестування, усних відповідей та надісланих робіт з результатами виконаних завдань. В процесі роботи студенти користуються наданими методичними матеріалами, які, в основному містяться в підготовленому кафедрою практикумі. Для деяких тем надаються додаткові матеріали з текстовим і візуальним контентом.

Підсумковий контроль з кожного модулю проводиться в тестовій формі (80 тестів) з традиційною системою оцінювання.

Самостійна робота студентів (СРС) реалізується за допомогою спеціального онлайн-курсу з предмету, що містить в собі теоретичну частину, глосарій, питання для самоконтролю, тести для поточного та заключного контролю. Означені тести використовуються для тестування в MS «Тімс». Результати тестування надсилаються викладачу у вигляді скріншотів.

Підготовка до іспиту КРОК-2 проводиться шляхом щоденного опрацювання протягом перших п'яти днів циклу підготовленої для цієї мети бази тестів. На це, зазвичай, відводиться одна година навчального часу. Означена база містить в собі понад 100 тестів, серед яких близько половини складають тести, що використовувались на офіційному іспиті в попередні роки. Опрацювання тестів передбачає використання презентацій з виділенням правильних відповідей, які докладно коментуються викладачем. В разі виникнення питань надаються додаткові роз'яснення.

Описана методика викладання дисципліни загалом дозволяє досягти виконання навчальних завдань, але не є вільною від певних вад. До них належать, зокрема, наступні:

В умовах, що склалися, ми вимушені скасувати значну частину обмежень щодо тривалості тестування та виконання навчальних завдань. В результаті цього частина студентів надсилає виконані завдання або «відшліфовані», або списані у колег, що призводить до неадекватного завищення оцінок.

Частина студентів на заняттях присутня формально, або на певний період відволікається від них, - при намаганні викладача вступити в діалог, виявляється що зв'язку немає. Перевірити, чи це викликано об'єктивними причинами, чи несумлінним ставленням до занять з боку студентів, неможливо.

Маємо також проблеми з візуалізацією спілкування зі студентами. В більшості випадків студенти відмовляються від неї, посилаючись на непрацюючу камеру, або її відсутність, на необхідність економії мобільного інтернету і т.і., що теж неможливо перевірити.

Ще однією з проблем є відсутність єдиного підходу до документування і використання у загальній оцінці результатів виконання СРС. На цей час ці результати зараховуються тільки як виконана робота, і в загальній оцінці участі не приймають.

Висновки. Для усунення цих вад, чи, принаймні, зменшення їхнього впливу на навчальний процес, вважаємо за доцільне вжити наступних заходів:

1. Студентів, які перебувають на тимчасово окупованій території та в зоні бойових дій, виділити в окремі групи. Розробити для них окремий сценарій з урахуванням можливих проблем зі зв'язком чи їхніми особливими обставинами.

2. Студентів, які перебувають на території, підконтрольній Україні, зобов'язати вирішити усі свої проблеми із засобами зв'язку, виходити на зв'язок за першою вимогою викладача, виконувати завдання у встановлені викладачем терміни

3. Прийняти рішення щодо документування і використання результатів виконання СРС у загальній оцінці.

ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Н.О. Ткаченко, зав. кафедри; В.О. Демченко, доцент; О.В. Литвиненко, доцент; В.О. Демченко, доцент; Н.М. Червоненко, доцент; Т.П. Зарічна, доцент, Т.В. Маганова, асистент

Ключові слова: якість, освітній процес, магістри фармації.

Кафедра управління та економіки фармації є випускною профільною кафедрою фармацевтичних факультетів, на якій викладаються низка дисциплін організаційно-управлінського профілю та здійснюється методична, наукова й виховна робота.